

SUBJECT CODE NO:- Z-1266
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem -I) Examination March/April 2017
Sociology -II (Individual and Society)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs , attracting attentions is prohibited

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध

Q.1A) Fill in the blanks (attempt all)

रिकाऱ्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Ascribed status is give from _____
- 2) _____ the belief in spiritual beings.
- 3) The _____ status translated in to action.
- 4) Socialization is a _____ process.
- 5) Stratification is _____ process.

- १) अर्पित दर्जा _____ ने प्राप्त होतो.
- २) अलौकीक शक्ती वरील विश्वास म्हणजे _____ होय.
- ३) कृतीत परिवर्तीत झालेल्या दर्जास _____ म्हणतात.
- ४) सामाजीकरण ही _____ प्रक्रिया आहे.
- ५) स्तरीकरण ही _____ प्रक्रिया आहे.

B) Answer in sentence (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) What is culture?
- 2) Who has given the concept of "self".
- 3) What is mean by closed stratification?
- 4) What is mean by social change?
- 5) What is the definition of 'deviance'?

- १) संस्कृती म्हणजे काय ?
- २) 'स्व' ची संकल्पना कोणी मंडली
- ३) बंद स्तरीकरण म्हणजे काय?
- ४) सामाजिक परिवर्तन म्हणजे काय?
- ५) विपथण मनाची व्याख्या सांगा.

2017

05

05

Q.2A) Explain concepts / terms units / events (any two):

(word limitation minimum 60 for each answer)

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) Conformity
- 2) Norms
- 3) Social change
- 4) Culture

- १) अनुचलन
- २) प्रमाणके
- ३) सामाजिक परिवर्तन
- ४) संस्कृती

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) State the aims of socialization.
- 2) Write the characteristics of caste system.
- 3) Explain barriers in social change.
- 4) Write the agencies of social control.

- १) सामाजीकारानाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) जाती व्यावस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ३) सामाजिक परिवर्तनातील अडथळे स्पष्ट करा.
- ४) सामाजिक नियंत्रणाची साधने लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) Explain the factors of social structure.
- 2) Write the types of social control.

- १) सामाजिक संस्थेचे घटक स्पष्ट करा.
- २) सामाजिक नियंत्रणाचे प्रकार सांगा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1069
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2017
Sociology -IV
(Indian Social Composition)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- (i) All questions are compulsory.
 - (ii) Use black or blue pen only.
 - (iii) Use pencil for diagram.
 - (iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
-
- (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - (ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचाच वापर करावा.
 - (iii) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर अपेक्षित आहे.
 - (iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 a) Fill in the blanks (attempt all)

05

- (i) Marriage is calledin Islam religion.
- (ii) The concept of democracy is derived from..... And words.
- (iii) Indian democracy is..... In nature.
- (iv)Is the sacred text of christian religion.
- (v) Articles..... protects equality for govt. services

रिक्तस्थानां जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- (i) मुस्लिम धर्मात विवाहाळा.....मानतात.
- (ii) लोकशाही हा शब्दवपासून बनला आहे.
- (iii) भारतातलोकशाही आहे.
- (iv) ख्रिश्चन धर्माचाहा पवित्र ग्रंथ आहे.
- (v)कलमानुसार सहकारी नौकरीमध्ये समानता दिली जाते.

b) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- (i) Who is the president of India constitution assembly?
- (ii) What is land holding?
- (iii) Give one example of Baluta system
- (iv) What is religion?
- (v) Which is the sacred text of buddhism

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- (i) भारतातील संविधान समितीची अध्यक्ष कोण होते.
- (ii) जमीनधारणा म्हणजे काय?
- (iii) बलुता पद्धतीचे एक उदाहरण द्या.

- (iv) धर्म म्हणजे काय?
- (v) बौद्ध धर्माचा पवित्र ग्रंथ कोणता.

Q.2 a) Explain concept/terms/units/events (any two)

10

- (i) Ethnicity diversity
- (ii) Density
- (iii) Migration
- (iv) Fundamental right

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- (i) वांशिक विविधता
- (ii) घनता
- (iii) स्थलांतर
- (iv) मुलभूत अधिकार

b) Attempt in short (any two)

10

- (i) Explain the merits of over population
- (ii) Explain the religion diversity.
- (iii) State the merits of baluta system
- (iv) State the characteristic of new policy of land holding.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- (i) अतिरिक्त लोकसंख्येचे गुण स्पष्ट करा.
- (ii) धार्मिक विविधता स्पष्ट करा.
- (iii) बलुतेदारी व्यवस्थेचे गुण सांगा.
- (iv) जमीनधारनेच्या नवीन धोरणाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Q.3 Answer in detail (any one)

20

(word limitation minimum 200 for each answer)

- (i) What is population planning? State the important of population planning.

OR

- (ii) State the contribution to Dr. B.R Ambedkar in Indian constitution.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- (i) लोकसंख्या नियोजन म्हणजे काय? लोकसंख्या नियोजनाचे महत्व सांगा.
किंवा
- (ii) भारतीय संविधानात डॉ. बी.आर. आंबेडकरांचे योगदान सांगा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1265
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem -I) Examination March/April 2017
Sociology -I (Introduction to Sociology)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs , attracting attentions is prohibited

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण करण्यास प्रतिबंध

Q.1A Fill in the blanks (attempt all):

रिकाभ्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Man is _____ animal
- 2) According to Maclver and Page _____ is the subject matter of sociology.
- 3) According to _____ "social system is composed of all the interrelated acts of people".
- 4) Green has said , _____ is a method of study.
- 5) Class conflict is central idea of _____.

- १) मनुष्य हा _____ प्राणी आहे.
- २) मॅकआयव्हर आणि पेजच्यामते _____ हा समाज शास्त्राचा अभ्यासविषय आहे.
- ३) _____ च्या मते व्यक्तींच्या परस्परसंबंधित क्रियांचा समावेश सामाजिक व्यवस्थेत होतो.
- ४) ग्रीनच्या मते _____ हि अभ्यासाची एक पद्धत आहे .
- ५) _____ च्या चिंतनात वर्गसंघर्ष हा मध्यवर्ती विषय आहे

B) Answer in a sentence (attempt all)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) Which are the types of social group?
- 2) What is mean by society?
- 3) write the definition of social change
- 4) Who is rightly called the father of sociology?
- 5) Who coined the concept of 'Primary Group'?

- १) सामाजिक सामुहाचे किती प्रकार आहेत ?
- २) समाज म्हणजे काय?
- ३) सामाजिक परिवर्तनाची व्याख्या लिहा.
- ४) समाज शास्त्राचे जनक कोणाला म्हणतात ?

2017

५) 'प्राथमिक गट' हि संकल्पना कोणी मंडली.

Q.2A) Explain concepts / terms units / events (any two):
(word limitation minimum 60 for each answer)

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) Society
- 2) Social action
- 3) social action
- 4) social change

१) समाज

२) सामाजिक समूह

३) सामाजिक क्रिया

४) सामाजिक परिवर्तन

B) Attempt in short (any two):
(word limitation minimum 60 for each answer)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) Explain the basic concept of sociology.
- 2) Explain the development of sociology.
- 3) Explain the characteristics of social group.
- 4) Explain the types of social group.

१) समाजशास्त्राची मुलभूत संकल्पना स्पष्ट करा

२) 'समाजशास्त्राचा विकास' स्पष्ट करा

३) सामाजिक समूहाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

४) सामाजिक समूहाचे प्रकार स्पष्ट करा

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) Explain the conflict theory in sociology
- 2) Discuss on the social problems.

१) समाज शास्त्रातील संघर्ष सिद्धांत स्पष्ट करा

२) सामाजिक समस्यांवर चर्चा करा

SUBJECT CODE NO:- Z-1068
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2017
Sociology -III
(Introduction to Subfields of Sociology)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Agriculture and agricultural occupation are the characteristics of ----- society.
- 2) We found the secondary relation in ----- society.
- 3) ----- is the scientific field that seeks to understand the nature and causes of individual behavior and thought in social situation.
- 4) American anthropologist ----- gave the inspiration for the study of social anthropology.
- 5) ----- And ----- begins the study of industrial field according to sociological view.

रिकाऱ्या ढागा ढरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) कृषी व कृषी संबधीत व्यवसाय हे ----- समाजाचे वैशिष्टे आहे.
- २) ----- समाजात दुय्यम संबंध आढळतात.
- ३) सामाजिक परिस्थितीत व्यक्तीचे वर्णन व विचार यांचे स्वरूप व कारणे समजावून घेण्याचा प्रयत्न करणारे शास्त्र म्हणजे ----- शास्त्र होय.
- ४) अमेरिकेत मानवशास्त्रज्ञ -----यांनी सामाजिक मानवशास्त्राच्या अभ्यासाची प्रेरणा दिली.
- ५) औद्योगिक क्षेत्राचा समाजशास्त्रीय दृष्टीकोनातून अभ्यास करण्याचे श्रेय ----- आणि ----- यांच्याकडे जाते.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) When did Purnel Act implement in America?
- 2) Define urban sociology.
- 3) Frame whose experiment there begins social psychology?
- 4) In which university framed syllabus of anthropology in 1921?
- 5) Who is the father of urban sociology?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) अमेरिकेत पुर्नेल कायदा कोणत्या वर्षी आढलात आला?

2017

- २) नागरी समाजशास्त्राची व्याख्या लिहा.
- ३) कोणाच्या प्रयोगातून सामाजिक मानसशास्त्राचा प्रारंभ झाला?
- ४) १९२१ मध्ये भारतात कोणत्या विद्यापीठात मानवशास्त्राच्या अभ्यासक्रमाची रचना केली?
- ५) नागरी समाजशास्त्राचे जनक कोण?

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Applied sociology
- 2) Meaning of anthropology
- 3) Rural reconstruction is a subject matter of rural sociology
- 4) Industrial sociology

संकल्पना /संज्ञा/ घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) उपयोजित समाजशास्त्र
- २) मानवशास्त्राचा अर्थ
- ३) ग्रामीण पुनर्रचना हा ग्रामीण समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय
- ४) औद्योगिक समाजशास्त्र

B) Attempt in short. (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) State the nature of urban sociology.
- 2) Explain the scope of social psychology.
- 3) State the subject matter of political sociology.
- 4) Give the significance of urban sociology.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६०)

- १) नागरी समाजशास्त्राचे स्वरूप सांगा.
- २) सामाजिक मानसशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- ३) राजकीय समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय सांगा.
- ४) नागरी समाजशास्त्राचे महत्व द्या.

Q.3 Answer in detail. (any one)

20

(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain the subject matter of rural sociology.
- 2) Explain the development of social anthropology in India.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा २००)

- १) ग्रामीण समाजशास्त्राचा अभ्यास विषय स्पष्ट करा.
- २) भारतातील सामाजिक मानवशास्त्राचा विकास स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1096
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem- IV) Examination Of March/April 2017
Sociology
Population in India

[Time:1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

“Please check whether you have got the right question paper.”

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use of any signs, attracting attention is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या शार्डच्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- is the father of demography.
- 2) Child-woman ratio is a measure of -----.
- 3) Population of India as per census 2011 is -----.
- 4) The first stage of the demographic transition is -----.
- 5) ----- is the statistical study of population.

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ----- हे लोकसंख्याशास्त्राचे जनक आहेत.
- २) मुल-स्त्री गुणोत्तर हे ----- मापण्याचे साधन आहे.
- ३) २०११ च्या जनगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या ----- आहे.
- ४) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमणाची पहिली अवस्था -----हि आहे.
- ५) लोकसंख्येचा संख्याशास्त्रीय अभ्यास म्हणजे ----- होय.

B) Answer in one sentence. (attempt all)

05

- 1) What is sex ratio?
- 2) Which is the most populous country of the world?
- 3) Which is the most populous state of India?
- 4) Which countries are in stage 3 or 4 of the demographic transition model?
- 5) Define aging.

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) लिंग-गुणोत्तर म्हणजे काय?
- २) जगात सर्वात जास्त लोकसंख्येचा देश कोणता आहे?
- ३) भारतात सर्वात जास्त लोकसंख्या असलेले राज्य कोणते?
- ४) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमण प्रारुपाच्या तिसऱ्या व चौथ्या अवस्थेत कोणत्या देशांचा समावेश होतो.
- ५) वयस्कांची व्याख्या द्या.

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two)
(Word limitation 60 for each answer)

- 1) Fertility
- 2) Population growth
- 3) Industrial stage
- 4) Age structure

संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) जननक्षमता
- २) लोकसंख्या वाढ
- ३) औद्योगिक समस्या
- ४) वय संरचना

B) Attempt in short. (any two)
(Word limitation 60 for each answer)

- 1) State the causes of low mortality rate in India?
- 2) Explain the consequences of over population.
- 3) State the remedies to solve the problem of female feticide.
- 4) Explain the post industrial stage of demographic transition.

शोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) भारतातील कमी मृत्युता दराची कारणे सांगा?
- २) अतिरीक्त लोकसंख्येचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ३) स्त्री भ्रूणहत्या समस्या सोडविण्यासाठी उपाय सांगा.
- ४) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमणाची औद्योगोत्तर अवस्था स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail. (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Evaluate the family welfare programme in India.
- 2) Write detail on china's one-child policy.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) भारतातील कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाचे मुल्यमापन करा.
- २) चीनचा एक-मुल धोरणावर सविस्तर लिहा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1097
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem- IV) Examination Of March/April 2017
Sociology -VIII
Sociology of Development

[Time:1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

“Please check whether you have got the right question paper.”

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use of any signs, attracting attention is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या शाईच्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Development means economic growth with ----- change.
- 2) The economic liberalization was introduced in -----.
- 3) The Indian economy is -----.
- 4) Social and cultural construct of differences between male and female is known as -----.
- 5) Physical development to have conducive to -----.

रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) आर्थिक वाढीसोबत ----- परिवर्तन म्हणजे विकास होय.
- २) ----- मध्ये आर्थिक उदारीकरणास सुरुवात झाली.
- ३) भारताची ----- अर्थव्यवस्था आहे.
- ४) स्त्री आणि पुरुष यांच्यातील सामाजिक आणि संस्कृती रचीत भेदास ----- म्हणतात.
- ५) भौतिक विकास हा ----- पोषक असावा.

B) Answer in one sentence. (attempt all)

05

- 1) Who recited, “India is poor because it is poor”.
- 2) What is privatization?
- 3) Define education?
- 4) What is social audit?
- 5) What is H.D.I?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ‘भारत गरीब आहे कारण तो गरीब आहे’ असे कोणी म्हटले?
- २) खाजगीकरण म्हणजे काय?
- ३) शिक्षणाची व्याख्या द्या?
- ४) सामाजिक अंकेक्षण म्हणजे काय?
- ५) H.D.I म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two)
(Word limitation 60 for each answer)

10

- 1) Economic development
- 2) Mixed economy
- 3) Weaker section
- 4) Government schemes

संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) आर्थिक विकास
- २) मिश्र अर्थव्यवस्था
- ३) दुर्बल घटक
- ४) शासकीय योजना

B) Attempt in short. (any two)
(Word limitation 60 for each answer)

10

- 1) Explain the problem of unemployment in Marathwada.
- 2) Discuss on socialist view of development.
- 3) Explain the causes of underdeveloped countries.
- 4) Explain the causes of socio-economic disparities.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) मराठवाड्यातील बेरोजगारीची समस्या स्पष्ट करा.
- २) विकासाचा समाजवादी दृष्टीकोनावर चर्चा करा.
- ३) अल्पविकसित देशाची कारणे स्पष्ट करा.
- ४) सामाजिक आर्थिक विषमतेची कारणे स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail. (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)

20

- 1) Discuss the barriers in implementation of governmental schemes.
- 2) Explain the relation between globalization and socio-economic development.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) शासकीय योजनांच्या अंमलबजावणीतील अडथळ्यांची चर्चा करा.
- २) जागतिकीकरण आणि सामाजिक -आर्थिक विकास यातील संबंध स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1613
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Sociology - V
(Indian Social Structure)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i) All questions are compulsory.
 - ii) All questions carry equal marks.
 - iii) Use black and blue pen only.
 - iv) Use pencil for diagram.
 - v) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
 - i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 - iii) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा
 - iv) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - v) कोणतीही लक्षवेधक खुन व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Q.1 Explain the following concepts/terms/units/events (Any two)

10

- i) Linguistic Diversity
- ii) Westernization
- iii) Secularization
- iv) Untouchability

खालील संकल्पना/सध्या/घटक/घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- i) भाषिक विविधता
- ii) पश्चीमात्याकरण
- iii) धर्मनिरपेक्षता
- iv) अस्पृश्यता

Q.2 Write answers in brief (Any two)

10

- i) Explain the religious diversity in India.
- ii) Explain the Hindu view of life.
- iii) State the effect of modernization on Indian society.
- iv) Explain the Geographical unity in India.

थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही दोन)

- i) भारतातील धार्मिक विविधता स्पष्ट करा.
- ii) हिंदु जीवन विषयक दृष्टीकोन स्पष्ट करा
- iii) आधुनिकीकरणाचा भारतीय समाजावरील परिणाम सांगा
- iv) भारतातील भौगोलिक एकात्मता स्पष्ट करा.

- Q.3 Write the answer in detail (Any one)
- Explain the changing nature of Indian caste system.
 - Write an essay on Jajmani system.
- सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
- भारतीय जाती व्यवस्थेचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा
 - बलुतेदारी पद्धतीवर निबंध लिहा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1293
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Sociology – V
(Problems of Rural India)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil to draw diagram and Map.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक्य आहे.
- २) फक्त काळ्या किवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) Rural economy is based on -----.
- 2) Dowry Prevention act was implemented in India ----- year
- 3) Employment guarantee scheme was introduced in Maharashtra-----year.
- 4) the aims of I.R.D.P. is to eradicate-----.
- 5) The miss use of positions for personal benefit is known as-----.

रिकाऱ्या जागा भरा (सर्व अनिर्वाय)

- १) ग्रामीण अर्थव्यवस्था -----वर आधारीत आहे.
- २) भारतात हुंडा प्रतिबंधक कायदा -----वर्षी लागू झाला.
- ३) महाराष्ट्रात ग्रामीण रोजगार हमी योजनेची सुरुवात -----वर्षी झाली.
- ४) एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेचा उद्देश -----दूर करणे हा आहे.
- ५) स्वतःच्या स्वार्थासाठी सत्तेचा दुरुपयोग म्हणजे -----होय.

B)

Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is family disorganization?
- 2) What is illiteracy?
- 3) What is the meaning of Rehabilitation?
- 4) What is health?
- 5) What is poverty?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिर्वाय)

- १) कुटुंब विघटन म्हणजे काय?
- २)निरक्षरता म्हणजे काय?

३) पुनर्वसनाचा अर्थ सांगा?

४) आरोग्य म्हणजे काय?

५) दारिद्र्य म्हणजे काय?

Q.2A) Explain the following concept, terms and elements (any two)

- 1) Domestic violence
- 2) Community Health
- 3) Rural Industry
- 4) Rural Unemployment

10

खालील संकल्पना संज्ञा आणि घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) कौटुंबिक हिंसा
- २) सामुदायिक आरोग्य
- ३) ग्रामीण उद्योग
- ४) ग्रामीण बेकारी

B) Write answer in short (any two)

(Word limitation 60 for each answer)

- 1) Explain the health problems of rural women.
- 2) Explain the causes of dropout in education.
- 3) Explain in brief the problems of rural industries.
- 4) Explain corruption in governmental schemes.

10

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) ग्रामीण महिलांच्या आरोग्यविषयक समस्या स्पष्ट करा.
- २) शिक्षणातील गळतीची कारणे स्पष्ट करा.
- ३) ग्रामीण उद्योगाच्या समस्या थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ४) शासकीय योजनेतील भ्रष्टाचार स्पष्ट करा.

Q.3 Write answer in short (any one)

(Word limitation 200 for each answer)

- 1) Explain the causes and suggest remedies for rural illiteracy.
- 2) Explain the changing nature of rural economy.

20

विस्तर उत्तर लिहा(कोणताही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) ग्रामीण निरक्षरतेची कारणे व उपाय स्पष्ट करा.
- २) ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1463
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2017
Sociology - VII
(Religion in Indian Society)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.
"Please check whether you have got the right question paper "

- i) All questions are compulsory
- ii) Use black or blue pen only
- iii) Use pencil for diagrams
- iv) Use of any sign, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i)सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
- ii)फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा
- iii)आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- iv)कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे
- v)सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q. 1 Explain the concepts/ terms/units/ events(any two)

10

- 1. Magic
- 2. Religious duty
- 3. Conversion
- 4. Church

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना/ स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- 1. जादू
- 2. धार्मिक कर्तव्य
- 3. धर्मांतर
- 4. चर्च

Q. 2

Write answers in brief(any two)

1. Explain the basic elements of Islam
2. Explain the Panchashil
3. What is Karma
4. Explain the function of religion.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

1. इस्लामची मुलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा
2. पंचशील तत्त्वे स्पष्ट करा
3. कर्म म्हणजे काय
4. धर्माची कार्ये स्पष्ट करा

10

Q. 3

Write the answer in detail (any one);

- i) Explain in detail the basic elements of Buddha Dharma
- ii) Discuss in detail on Secularism.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

- i) बौध धर्माची मुलभूत तत्त्वे सविस्तर स्पष्ट करा.
- ii) धर्मनिरपेक्षतेवर सविस्तर चर्चा करा.

10

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1464
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2017
Sociology - VIII
(Indias Population Problems)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- 5) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

Explain the concepts/ terms/ units/ events.(any two)

10

- 1) Population
- 2) Housing shortage
- 3) Slums
- 4) Unemployment

संकल्पना/ संज्ञा/ घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) लोकसंख्या
- २) घर टंचाई
- ३) गलिच्छ वस्ती
- ४) बेरोजगारी

Q.2

Write answer in brief. (any two)

10

- 1) State the causes of over population.
- 2) Explain the consequences of poverty.
- 3) Discuss on low standard of living.
- 4) Explain the main features of India's population policy.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) अतिरिक्त लोकसंख्येची कारणे सांगा.
- २) दारिद्र्याचे परिणाम स्पष्ट करा.
- ३) निम्न राहणीमानाचा दर्जा यावर चर्चा करा.
- ४) भारतीय लोकसंख्या धोरणाची मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Q.3

Write answers in detail.(any one)

- 1) Define migration and explain the causes and types of migration.
- 2) Explain the quantitative problems of India's population.

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

- १) स्थलांतराची व्याख्या देवून कारणे व प्रकार स्पष्ट करा.
- २) भारताच्या लोकसंख्येची संख्यात्मक समस्या स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1294
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Sociology – VI
(Contemporary Urban Issues)

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil to draw diagram and Map.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) Change of residence from one place to another place is known as-----.
- 2) Swarna jayanti urban employment policy was started in-----.
- 3) Any kind of violation of law means-----.
- 4) -----relation is the characteristics of urban society.
- 5) Special Economic zone act was passed in India -----year.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी वास्तव्य करणे म्हणजे ----- होय.
- २) स्वर्ण जयंती शहरी रोजगार योजना -----वर्षी सुरू झाली.
- ३) कायद्याचे कोणत्याही प्रकारचे उल्लंघन म्हणजे -----होय.
- ४) ----- संबंध हे नागरी समाजचे वैशिष्ट्य आहे.
- ५) भारतातील विशेष आर्थिक क्षेत्र कायदा -----साली संमत झाला.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is globalization
- 2) In which year Jawaharlal Nehru national urban renewal mission was started?
- 3) What is mean by juvenile delinquency?
- 4) What is mean by urban planning?
- 5) What is urbanization?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- १) जागतिकीकरण म्हणजे काय?
- २) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी नूतनीकरण अभियानाची सुरुवात कोणत्या वर्षी झाली?

- ३) बालगृहगार म्हणजे काय?
- ४) शहरी नियोजन म्हणजे काय?
- ५) नागरीकरण म्हणजे काय?

- Q.2A) Explain the following concept, terms and elements (any two)
(word limitation 60 for each answer)
- 1) Scarcity of space
 - 2) Industrialization.
 - 3) Poverty
 - 4) Juvenile court

10

- अ) खालील संकल्पना संज्ञा आणि घटक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्दमर्यादा)
- १) मोकळ्या जागेचा अभाव
 - २) औद्योगीकरण
 - ३) दारिद्र्य
 - ४) बालन्यायालय

- B) Write answer in short (any two)
(word limitation 60 for each answer)
- 1) Explain the types of unemployment
 - 2) State the disadvantages of slums.
 - 3) Explain the impact of globalization on urban areas.
 - 4) Explain the causes of migration.

10

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही २)
(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्दमर्यादा)
- १) बेकारीचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - २) झोपडपट्टीचे दुष्परिणाम सांगा.
 - ३) जागतिकीकरणाचा शहरी भागावर झालेला परिणाम स्पष्ट करा.
 - ४) स्थलांतराची कारणे स्पष्ट करा.

- Q.3 Write answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200)
- 1) Explain the causes and consequences of Prostitution.
 - 2) Evaluate on Jawaharlal Nehru national urban renewal mission.

20

- सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)
(शब्दमर्यादा किमान २००)
- १) वेश्याव्यवसायाची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
 - २) जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी नुतनीकरण अभियानाचे मूल्यमापन करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1614
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2017
Sociology - VI
(Population and Society)

[Time: 1:30Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i) All questions are compulsory.
 - ii) All questions are equal marks.
 - iii) Use black and blue pen only
 - iv) Use pencil for diagram
 - v) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
 - i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक
 - ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत
 - iii) फक्त काळ्या व निळ्या पेनाचाच वापर करावा
 - iv) आकृत्यांसाठी पेन्सिल चा वापर करावा
 - v) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध

Q.1 Explain the concepts/terms/units/events (Any two) 10

- i) Depopulation
 - ii) Environment
 - iii) Economic development
 - iv) Population Pyramid
- संकल्पना/संख्या/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- i) न्यूनतम लोकसंख्या
- ii) पर्यावरण
- iii) आर्थिक विकास
- iv) लोकसंख्या मनोरा

Q.2 Write answer in brief. (Any two) 10

- i) State the causes of migration.
 - ii) Discuss on population and the social development.
 - iii) Explain the new population policy.
 - iv) State the causes of fertility.
- थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
- i) स्थलांतराची कारणे सांगा.
 - ii) लोकसंख्या व सामाजिक विकास यावर चर्चा करा.
 - iii) नवीन लोकसंख्या धोरण स्पष्ट करा.
 - iv) वाढत्या जननदराची कारणे सांगा.

Q.3 Write answer in detail (Any one)

i) Discuss the relation between Environment and population growth.

ii) State the types of mortality.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

i) लोकसंख्या वृद्धी आणि पर्यावरणाच्या संबंधावर चर्चा करा.

ii) मृत्युतेचे प्रकार सांगा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1027
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XIV
Social Research Methods

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) Interview is basically ----- process.
- 2) ----- is a list of question given to number of persons for them to answer.
- 3) The device which stores the information in computer is called -----.
- 4) ----- is the science which deals with the collection, classification, description and comparison of phenomena.
- 5) Observation implies the use of the ----- rather than of the ears and voice.

रिकाऱ्या ढागा ढरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ढुलाखत ही ढुलत: ----- प्रक्रिया आहे.
- २) ----- ढ्हणजे विषय वस्तूशी संबधीत विभिन्न व्यक्तित्ना उत्तरे देण्याकरीता दिलेली ँक सूची होय.
- ३) संगणकात ढाहिती संगहित करणाऱ्या डिवाइसला ----- ढ्हणतात.
- ४) घटनांचे संकलन, वर्गीकरण, वर्णन व तुलना यांच्याशी संबधीत असणारे शास्त्र ढ्हणजे ----- पद्धती होय.
- ५) निरिक्षणाचा अर्थ कान व वाणी यांच्या तुलनेने ----- चा अधिक उपयोग करणे होय.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

- 1) Define participant observation.
- 2) In which year did the use of computer start in India?
- 3) State the main two types of computer.
- 4) What is full form of SPSS?
- 5) Define statistics.

ँका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) सहभागी निरिक्षणाची व्याख्या लिहा.
- २) ढारतात संगणक वापराची सुरुवात कोणत्या वर्षी झाली.
- ३) संगणकाचे दोन ढुख्य प्रकार सांगा.
- ४) ँस.पी.ँस.ँस ढ्हणजे काय?
- ५) सांखीकीची व्याख्या लिहा.

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two)
(Minimum word limit 60)

10

- 1) Individual observation methods.
- 2) Median.
- 3) Use of computer
- 4) Social problem

संकल्पना /संज्ञा/ घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) व्यक्तिगत निरिक्षण पद्धती
- २) मध्यांक/ मध्यका
- ३) संगणकाचा उपयोग
- ४) सामाजिक समस्या

B) Attempt in short. (any two)
(Minimum word limit 60)

10

- 1) State the aspects which influence the reliability of observation method.
- 2) What are the different ways to draw the mode?
- 3) State the importance of internet in social research?
- 4) Mention utility of social research in the process of evaluation of social welfare schemes.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) निरिक्षण पद्धतीच्या विश्वसनियतेला प्रभावित करणारे घटक स्पष्ट करा.
- २) भुयिष्टक काढण्याचे प्रकार सांगा.
- ३) सामाजिक संशोधनात इंटरनेटचे महत्व स्पष्ट करा.
- ४) समाजकल्याण योजनांच्या मुल्यमापनासाठी सामाजिक संशोधनाची उपयुक्तता स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail. (any one)
(Minimum word limit 60)

20

- 1) Define interview. Explain in detail the process of interview.
OR
- 2) What is the importance and utility of social research?

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(किमान शब्दमर्यादा २००)

- १) मुलाखतीची व्याख्या लिहून मुलाखत प्रक्रियेचे सविस्तर वर्णन करा.
किंवा
- २) सामाजिक संशोधनाचे महत्व आणि उपयुक्तता स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1511
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XVI
Urban Society in India OR Social Anthropology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करा.
- iv) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1 Explain the concepts / terms / units /events (any two).

10

- i) Population
- ii) Industrialization
- iii) Prostitution
- iv) Migration

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- i) लोकसंख्या
- ii) औद्योगीकरण
- iii) वेश्यावृत्ती
- iv) स्थलांतर

Q.2 Write answer in brief (any two)

10

- i) What is urban population.
- ii) Explain the social mobility.
- iii) Write the meaning of poverty.
- iv) Write the sources of slums.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- i) शहरी लोकसंख्या म्हणजे काय.
- ii) सामाजिक गतीशिलतेचा अर्थ स्पष्ट करा.
- iii) दारिद्र्याचा अर्थ सांगा.
- iv) झोपडपट्टीचा उगमस्रोत लिहा.

Q.3 Write answer in detail (any one)

- i) Discuss about the air pollution problem.
- ii) Explain the relation between Urbanization and poverty.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

- i) वायुप्रदूषण समस्येवर चर्चा करा.
- ii) शहरीकरण आणि दारिद्र्य याचा संबंध स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1511

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017

Sociology - XVI Urban Society in India OR Social Anthropology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करा.
- iv) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1 Explain the concepts / terms / units / events(any two)

10

- i) Migration
- ii) Social Anthrology
- iii) Tribal web fare
- iv) Culture

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- i) स्थलांतर
- ii) सामाजिक मानसशास्त्र
- iii) आदिवासी कल्याण
- iv) संस्कृती

Q.2 Write answer in short (any two) :

10

- i) What is linguistic changes?
- ii) Explain Race classification?
- iii) What is fashion change?
- iv) Explain the concept of sub culture.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- i) भाषिक बदल म्हणजे काय?
- ii) वंश वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- iii) फेशन (अभिनविकरण) बदल म्हणजे काय?
- iv) उपसंस्कृती हि संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.3 Write in details (any one)

- i) Explain the Tribal economy in India.
- ii) Write an essay on 'Language' with reference to Indian situation.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)

- i) भारतातील आदिवासी अर्थव्यवस्था स्पष्ट करा.
- ii) भारतीय परिस्थितीच्या संदर्भात 'भाषा' यावर निबंध लिहा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1510
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XV

Social Disorganization in Contemporary India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करा.
- iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 Explain the concept / terms / units / events (any two) :-

10

- i) Cynicism
- ii) Social Disorganization
- iii) Culture
- iv) Regional Development

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- i) उपहासवृत्ती
- ii) सामाजिक विघटन
- iii) संस्कृती
- iv) प्रादेशिक विकास

Q.2 Write answer in brief (any two) :

10

- i) Write a note on violence against women.
- ii) State the causes of backwardness of Vidarbha .
- iii) Explain the term 'Changing values'.
- iv) What is regional imbalance?

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

- i) ' सियांविरुद्ध हिंसा ' यावर टीप लिहा
- ii) विदर्भाच्या मागासलेपणाची कारणे लिहा.

iii) 'बदलती मूल्ये' हि संकल्पना स्पष्ट करा.

iv) प्रादेशिक असमतोल म्हणजे काय?

Q.3 Write answer in details (any one):

i) Explain in details the problem of Naxalism in india.

ii) Suggest the measures on the problems of regionalism.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)

i) भारतातील नक्षलवादी समस्या सविस्तर स्पष्ट करा.

ii) प्रादेशिकतावादाच्या समस्यांवर उपाय सुचवा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1510
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XV
Applied Social Psychology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करा.
- iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 Explain the concepts / terms / units / events (any two):

10

- i) Social Tension.
- ii) Applied social psychology.
- iii) Research technologies.
- iv) Work place.

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- i) सामाजिक तणाव
- ii) उपयोजित सामाजिक मानसशास्त्र
- iii) संशोधन तंत्रे
- iv) कार्यस्थळ

Q.2 Write answer in brief. (any two):

10

- i) Explain the technique of sociometry.
- ii) Explain the causes of prejudice.
- iii) What is communication?
- iv) Explain violence in family.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन):

- i) समाजमितीचे तंत्र स्पष्ट करा.
- ii) पुर्वाग्रहाची कारणे लिहा.
- iii) संप्रेषण म्हणजे काय?
- iv) कुटुंबातील हिंसा स्पष्ट करा

Q.3 Write the answer in details (any one)

- i) Explain in details the Nature and importance of satisfaction at work place.
- ii) Explain the methods of elimination Social Tension.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक):

- i) कार्यस्थळावरील कार्यसमाधानाचे स्वरूप आणि महत्त्व सविस्तर स्पष्ट करा.
- ii) सामाजिक तणाव निर्मूलनाच्या पद्धती स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1661
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - XII Urban Sociology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- All questions are compulsory.
 - Use black or blue pen only.
 - Use pencil for diagrams.
 - Use of any signs, attracting attention is prohibited.
 - All questions carry equal marks.
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
 - सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- Q.1 Explain in concept/ terms /units/events. (any two) 10
- Urban locality
 - Organic solidarity
 - Urban revolution
 - Metro cities

संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- नागरी परिसर
- जैविक एकता
- नागरी उत्क्रांती
- महानगरे

- Q.2 Write answer in brief. (any two) 10
- Write a short note on urbanization.
 - Explain the nature of medieval cities.
 - Explain the industrial urban development.
 - Explain the importance urban sociology.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- 'नागरीकरण' यावर थोडक्यात टिप लिहा.
- मध्ययुगीन शहरांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- औद्योगिक नागरी विकास स्पष्ट करा.
- नागरी समाजशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.

- Q.3 Write answer in detail. (any one) 10
- Discuss in detail Burges theory of concentric zone.
 - Explain the nature and scope of urban sociology.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- बर्जेस यांच्या समकेंद्री प्रदेश सिद्धांतावर सविस्तर चर्चा करा.
- नागरी समाजशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.

OR

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1661
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - XII Introduction to Anthropology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- i. All questions are compulsory.
 - ii. Use black or blue pen only.
 - iii. Use pencil for diagrams.
 - iv. Use of any signs, attracting attention is prohibited.
 - v. All questions carry equal marks.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 ३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 ४. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
 ५. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- Q.1 Explain in concept/ terms /units/events. (any two) 10
1. Kinship
 2. Cultural integration
 3. Anthropology
 4. Interpretation method

संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

१. आप्तसंबंध
२. सांस्कृतिक एकात्मता
३. मानववंशशास्त्र
४. निर्वचन पद्धती

- Q.2 Write answer in brief. (any two) 10
1. Explain the scope of social anthropology.
 2. Explain the concept 'clan'.
 3. What is ethnography?
 4. Explain the development of social anthropology in India.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१. सामाजिक मानववंशशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
२. 'क्ल' संकल्पना स्पष्ट करा?
३. लोकपद्धतीशास्त्र म्हणजे काय?
४. भारतातील मानववंशशास्त्राचा विकास स्पष्ट करा.

- Q.3 Write answer in detail. (any one) 10
1. Write the branches of anthropology.
 2. Explain the characteristics of field work method.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

१. मानववंशशास्त्राच्या शाखा लिहा.
२. क्षेत्रकार्य पद्धतीचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1419
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XIV
Social Research Methods

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory
- ii) Use black or blue pen only
- iii) Use pencil for diagrams
- iv) Use of any sign, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i)सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
- ii)फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा
- iii)आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- iv)कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे
- v)सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1

Explain the concepts/ terms/units/ events(any two)

10

1. Non participant observation
2. Internet
3. Controlled interview
4. Restricted questionnaire

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना/ स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

1. असहभागी निरीक्षण
2. आंतरजाळ
3. नियंत्रित मुलाखत
4. बंदिस्त प्रश्नावली

Q.2

Write answer in brief(any two)

10

1. Explain the merit of interview
2. Explain the concept of 'Mode'.
3. Explain The use of computer in social research.
4. Write a note on median.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

1. मुलाखतीचे गुण स्पष्ट करा
2. 'बहुलक ' हि संकल्पना स्पष्ट करा
3. सामाजिक संशोधनात संगणकाचे उपयोग स्पष्ट करा
4. 'मध्यांक' यावर टीप लिहा

Q.3

Write the answer in detail (any one);

10

- i) Explain the meaning of social research and utility of social research.
- ii) Elaborate the importance of statistics in social research

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

- i) सामाजिक संशोधनाचा अर्थ सांगून सामाजिक संशोधनाची उपयोगिता स्पष्ट करा
- ii) सामाजिक संशोधनातील सांख्यिकीचे महत्त्व विशद करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1151
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XV
Social Disorganization in Contemporary India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- २) फक्त निळ्या आणि काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1A) Fill in the blanks.(Attempt all)

05

1. It one part of culture remains behind as that of other parts. The concept is termed as
2. Sexual harassment of women at work place prevention act of sexual harassment was passed in.....
3. is created by difference of language of India.
4. Regionalism started from this political party.
5. Anti foeticide act passed in

रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१. जर संस्कृतीचा एक भाग दुसऱ्या भागापेक्षा मागे पडत असेल तर त्याला म्हणतात.
२. कामाच्या ठिकाणी महिलांचे लैंगिक शोषण प्रतिबंधक कायदा साली पारित करण्यात आला.
३. भारतातील भाषिक मतभेदामुळे वाद निर्माण झाला.
४. प्रांतवादाची सुरुवात या राजकीय पक्षातून झाली.
५. गर्भलिंग चाचणी प्रतिबंध कायदा साली पारित झाला.

B) Answer in a sentence.(Attempt all)

05

1. When did Maharashtra create?
2. Which is the dam built on Godhawari to increase the development of Marathwada?
3. Which are two types of domestic violence?
4. Write down the definition of social problems?
5. When did the programme of development of rural women and children on government basis?

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- i. महाराष्ट्राची निर्मिती केव्हा झाली?
- ii. मराठवाड्याच्या विकासात भर घालण्यासाठी गोदावरीवर कोणते धरण बांधण्यात आले?
- iii. कौटुंबिक हिंसाचाराचे कोणतेही दोन प्रकार सांगा?
- iv. सामाजिक समस्येची व्याख्या लिहा.

v. "ग्रामीण स्त्रिया व मुलांचा विकार" कार्यक्रमाची सुरुवात शासन स्तरावर केव्हा पासून झाली?

Q.2A) Explain the concepts/terms/units/events.(Any two)

1. Diversity of language.
2. Sexual abuse of women.
3. Religious Diversity.
4. Educational problems in Marathwada.

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

- i. भाषिक विविधता
- ii. महिला छेडखानी
- iii. धार्मिक विषमता
- iv. मराठवाड्यातील शैक्षणिक समस्या.

B) Attempt in short.(Any two)

1. Which are the causes increase of Naxalism?
2. Which are the causes social Disorganization?
3. Political factors are responsible to Regionalism. Discuss.
4. Write down the consequence of terrorism?

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- i. नक्षलवाद वाढीची कारणे लिहा?
- ii. सामाजिक विघटनाची कारणे लिहा?
- iii. प्रादेशिकता वादास राजकीय घटक जबाबदार आहे? चर्चा करा.
- iv. दहशदवादाचे परिणाम लिहा.

Q.3 Answer in detail.(Any one)

- a. What is culture? Discuss on changing culture and changing values in India?
- b. What is social violence? Write down detail information on Naxalist movement?

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक)

- a. संस्कृती म्हणजे काय? भारतातील बदलती संस्कृती व मुल्ये यावर सविस्तर चर्चा करा.
- b. सामाजिक हिंसा म्हणजे काय? भारतातील नक्षलवादी चळवळीवर सविस्तर माहिती लिहा?

SUBJECT CODE NO:- Z-1151
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology -XV
Urban Sociology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- २) फक्त निळ्या आणि काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1A) Fill in the blanks.(Attempt all)

05

1. In sufficient human shelter and crowded shelter places meanceplaces.
2. In Indiaoccurs since 1991.
3. Delhi metro project was started in year.
4. relation is characteristics of urban society.
5. In India unemployment is a serious/big problem.

रिकाऱ्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१. ढानवी निवासास अयोग्य अशा घरांची गर्दी असलेली वस्ती म्हणजे वस्ती होय.
२. भारतात १९९१ पासून यास खऱ्या अर्थाने चालना.
३. दिल्ली ढेट्रो प्रकल्प मध्ये सुरु झाला.
४. संबंध हे नागरी समाजाचे एक वैशिष्ट आहे.
५. भारतात बेकारी आता गंभीर स्वरूप धारण करीत आहे.

B) Answer in a sentence.(Attempt all)

05

1. Write down the characteristics of urban society?
2. Write down the full form of HUDCO.
3. Write down the two types from migration.
4. Who coined the terms slums as a diseased slum?
5. What is transport define

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

१. नागरी समुदायाचे दोन वैशिष्ट्ये लिहा.
२. 'हडको' चे पूर्ण रूप लिहा.
३. स्थलांतराचे दोन प्रकार लिहा.

४. झोपडपट्टीला रोगग्रस्त शब्द कोणी वापरला?
५. वाहतूक म्हणजे काय विशद करा.

Q.2A) Explain the concepts/terms/units/events.(Any two)

1. Urban nuclear family
2. Emergence of cities
3. Air pollution
4. Industrialization.

संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

१. नागरी विभक्त कुटुंबे
२. नगराचा उदय
३. वायू प्रदूषण
४. आधुनिकीकरण.

B) Attempt in short.(Any two)

- i. Explain the meaning of poverty.
- ii. Define the term slum and describe its symptoms.
- iii. Write down the importance of urban society.
- iv. Write down the factors responsible for the creation of urban suburb.

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

१. दारिद्र्याचा अर्थ स्पष्ट करा.
२. झोपडपट्टीचा अर्थ सांगून लक्षणे स्पष्ट करा.
३. नागरी समाजशास्त्राचे महत्त्व लिहा.
४. नागरी उपनगर निर्मितीची कारणे लिहा.

Q.3 Answer in detail.(Any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

1. Define pollution. Describe its causes.
2. Explain the details in urban problem.

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणताही एक)

- a. प्रदूषण म्हणजे काय? प्रदूषणाची कारणे स्पष्ट करा .
- b. नगर म्हणजे काय? नगरातील समस्या सविस्तर विशद करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1223
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - X Introduction to Research Methodology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All question are compulsory.
- ii) Use black and blue ink pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use for any sings, attracting attentions is prohibited

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
- २) फक्त निळ्या व काळ्या शाईच्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- ४) कोणतीही लक्षावेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे .

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

1. -----is empirically variable observation
2. Population census is an example of -----research
3. Final stage in the research process is-----
4. An Autobiography is an example of----- data.
5. -----is an example of primary data

B) Answer in sentence (Attempt all)

1. What is mean by research?
2. Define applied research ?
3. What is research design ?
4. Define questionnaire ?
5. What is hypothesis?

05

प्रश्न १ अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

05

१ .-----हे अनुभवसिद्ध सत्यापनीय अवलोकन होय.

२ . लोकसंख्येची जनगणना हे----- या पद्धतिचे उदारहण आहे .

३. संशोधन प्रक्रियेतील अंतिम टप्पा----- हा आहे .

४. 'आत्मकथा' हे-----स्रोताचे उदारहण होय.

५. -----हे प्राथमिक स्रोताचे उदारहण होय.

05

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा . (सर्व अनिवार्य)

१ . संशोधन म्हणजे काय ?

२. उपयोजित संशोधनाची व्याख्या करा ?

३. संशोधन आराखडा म्हणजे काय ?

४. प्रश्नावलीची व्याख्या करा ?

५. गृहीतकृत्ये म्हणजे काय ?

Q.2 A) Explain concept / terms / units / event (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

10

- 1) Role of theory.
- 2) Research process.
- 3) Different type of research
- 4) Data collection.

B) Attempt answer in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

10

1. Write short note on Descriptive Research
2. Explain analysis of data
3. State characteristic of good sample.
4. Write the steps involved in research process.

- प्रश्न २ अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा . (कोणतेही दोन) 10
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
१) सिद्धांताची भूमिका
२) संशोधन प्रक्रिया
३) संशोधनाचे विविध प्रकार
४) तथ्य संकलन
- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 10
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
१. वर्णनात्मक आराखडा यावर थोडक्यात टीप लिहा .
२. तथ्याचे विश्लेषण स्पष्ट करा .
३. आदर्श नमुन्याची वैशिष्ट्ये सांगा
४. संशोधन प्रक्रियेतील अंतर्भूत असलेले टप्पे लिहा.
- Q.3 Answer in detail (any one) 20
(word limitation minimum 200 for each answer)
1. Explain the role of research in development .
2. Describe importance of primary sources of data.
- प्रश्न ३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) 20
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)
१. विकासामध्ये संशोधनाची भूमिका स्पष्ट करा .
२. तथ्याच्या प्राथमिक स्रोताचे महत्त्व विशद करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1418
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XIII
Sociological Theories

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory
- ii) Use black or blue pen only
- iii) Use pencil for diagrams
- iv) Use of any sign, attracting attention is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- i)सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
- ii)फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा
- iii)आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- iv)कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे
- v)सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

- Q.1 Explain the concepts/ terms/units/ events(any two) 10
1. Primary group
 2. Pre-requisites of social system
 3. Violence
 4. Self- consciousness
- संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना/ स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
1. प्राथमिक गट
 2. सामाजिक व्यवस्थेच्या पूर्वावश्यकता
 3. हिंसा
 4. 'स्व' जाणीव
- Q.2 Write answers in brief(any two) 10
1. Explain the functions of reference group
 2. Explain The concept of Looking glass self theory
 3. State Lewis Coser's theory of social conflict
 4. Write in short on 'Role Set'.
- थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
1. संदर्भ समूहाची कार्ये स्पष्ट करा
 2. प्रतिबिंबित स्वत्वाची संकल्पना स्पष्ट करा
 3. लुईस कोझरचा सामाजिक संघर्ष सिद्धांत सांगा
 4. भूमिका संचावर थोडक्यात लिहा

Q.3

Write the answer in detail (any one);

- i) Explain the Dahren Darf's theory of power and authority
- ii) Explain the Talcott Parson's theory of social action

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक)

i)डाहरेन डार्फचा 'सत्ता व अधिकार ' सिद्धांत स्पष्ट करा

ii)टॉलकाँट पार्सन्सचा 'सामाजिक क्रिया ' सिद्धांत स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1222
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - IX Sociological Traditions

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- All questions are compulsory.
 - Use blue or black pen only.
 - Use pencil for diagram.
 - Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

- Q.1
- A) Fill in the blanks. (attempt all)
- is the father of positivism.
 - has written the book of 'The first principle'.
 - The First World War started in the ----- year.
 - has written the protestant ethics and spirit of capitalism.
 - Suicide the result, lack of -----.
- अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)
- हा प्रत्यक्षवादाचा जनक आहे.
 - 'फर्स्ट प्रिन्सीपल्स' हा ग्रंथ ----- यांनी लिहिला.
 - मध्ये पहिल्या महायुद्धास सुरुवात झाली.
 - दि प्रोटेस्टंट इथिक अँड स्पिरिट ऑफ कॅपिट्यालीझम हा ग्रंथ ----- यांनी लिहला.
 - आत्महत्या ही ----- अभावाचा परिणाम आहे.
- B) Answer in a sentence. (attempt all)
- Who introduce the concept of social facts?
 - Who has written the book 'origin of species'?
 - Which is the period of enlightenment?
 - Who has written the book of 'Das capital'?
 - Who has written positive philosophy?
- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- सामाजिक तथ्यांची संकल्पना कोणी मांडली?
 - 'ओरीजन ऑफ स्पेजीस' हा ग्रंथ कोणी लिहला?
 - प्रबोधनाचा कालखंड कोणता आहे?
 - 'दास कॅपिटल' हा ग्रंथ कोणी लिहला?
 - 'पॉझिटिव्ह फीलॉसॉफी' हा ग्रंथ कोणी लिहला?

Q.2

A) Explain the concept / terms /units /events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Egoistic suicide
- 2) Evolution
- 3) Write a note on charismatic authority
- 4) Explain the abnormal social facts.

अ) संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा.
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)
१) आत्मकेंद्रीत आत्महत्या
२) उत्क्रांती
३) दैवी गुनाधीष्ठीत सत्ता यावर टिप लिहा.
४) अपसामान्य सामाजिक तथ्य स्पष्ट करा.

B) Attempt answer in short. (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) What is mean by social thoughts?
- 2) Write a note on class conflict?
- 3) State the meaning of modern capitalism.
- 4) What is mean by anomique suicide?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा ६० शब्द)
१) सामाजिक विचार म्हणजे काय?
२) वर्ग संघर्ष यावर टिप लिहा.
३) आधुनिक भांडवलवादाचा अर्थ सांगा.
४) प्रमाणशून्य आत्महत्या म्हणजे काय?

Q.3

Answer in details. (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Elaborate the historical materialism of Karl Marx
- 2) Write an essay on 'Enlightenment period'.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्दमर्यादा २०० शब्द)

- १) कार्ल मार्क्सच्या ऐतिहासिक भौतिकवादाचे विवेचन करा.
- २) प्रबोधनाचा काळ यावर निबंध लिहा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1345
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - XI
Social Problems in India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B
- All questions are compulsory.
 - Use black or blue pen only.
 - Use pencil for diagrams.
 - Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

- Q.1 A Fill in the blank (Attempt all) 05
-is any violation of the law.
 - ".....as transfer of population from one area to another area on a planned basis".
 -is the biggest question of developmental project.
 - In India globalization processes was started in.....
 - Corruption abolishment law was started.....year.

- प्रश्न१ अ) १)कायद्याचे कोणत्याही प्रकारचे उल्लंघन म्हणजे.....होय. ०५
-म्हणजे लोकसंख्येची एका क्षेत्रातून दुसऱ्या क्षेत्रात नियोजनाच्या आधारावर बदली करणे होय.
 - विकासात्मक प्रकल्पाचा सर्वात मोठा प्रश्न.....आहे.
 - भारतात.....पासून जागतिकीकरणाची प्रकिया सुरु झाली.
 - भ्रष्टाचार निर्मूलन कायद्याची सुरुवात.....साली झाली.

- B Answer in a sentence (Attempt all) 05
- State the meaning of white collar crime.
 - What is educational inequality?
 - Give the meaning of Rehabilitation.
 - What is crime?
 - State the meaning of weaker section.

- ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य) ०५
- पांढर पेसीय गुन्हेगारीचा अर्थ सांगा.
 - शैक्षणिक विषमता म्हणजे काय?
 - पुनर्वसनाचा अर्थ द्या?

४)गुन्हा म्हणजे काय?

५)दुर्बल घटकाचा अर्थ सांगा.

Q.2 A Explain concepts/terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1)suicide
- 2)Educational inequality
- 3)Globalization
- 4)Special Economic zones

10

अ संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६०शब्द मर्यादा)

- १)आत्महत्या
- २)शैक्षणिक असमानता
- ३)जागतिकीकरण
- ४)विशेष आर्थिक क्षेत्र

B Attempt in short (any two)

- 1) State the measures of corruption.
- 2) Explain the measures on Rehabilitation problems.
- 3)Comments educational inequality of weaker section
- 4) State the cause of white collar crime.

10

ब थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

- १)भ्रष्टाचाराचे उपाय सांगा.
- २)पुनर्वसन समस्याचे उपाय स्पष्ट करा.
- ३)दुर्बल घटकांच्या शैक्षणिक विषमतेवर भाष्य करा.
- ४)पांढरपेशीय गुन्हेगारीची कारणे सांगा.

Q.3 Answer in detail (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Give the meaning of corruption explains its nature.
- 2) Write in detail on commercialization of agriculture.

20

सविस्तर उत्तर लिहा.(कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १)भ्रष्टाचाराचा अर्थ देवून स्वरूप स्पष्ट करा.
- २)शेतीच्या व्यापारीकरणावर सविस्तर लिहा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1345
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - XI
Urban Sociology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all) 05

- 1) Urban Sociology was originated in.....Century.
- 2)is the driving factor for industrialization.
- 3).....Class has been originated due to industrialization.
- 4).....plays an important role in Urbanization.
- 5).....relations found in Urban Community.

B) Answer in sentence(Attempt all) 05

- 1) What is mean by Urban Sociology?
- 2) Industrial Evaluation was started by which industry?
- 3) What is meaning the Durkhim's organic Solidarity?
- 4) Who introduce the Urbanism theory?
- 5) Which is new Class originated due to industrial Evolution.

प्रश्न१अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १)नागरी समाजशास्त्राचा उदय.....शतकात झाला.
- २)औद्योगीकरण हा.....च्या वाढीस जबाबदार असणारा घटक आहे.
- ३)औद्योगिकरणामुळे.....ह्या वर्गाचा उदय झाला.
- ४)नागरीकरणात.....ची भुमिका महत्वपूर्ण ठरते.
- ५)नागरी समुदयातील संबंध.....स्वरूपाचे असतात.

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- ब १)नागरी समाजशास्त्र म्हणजे काय?
 २)औद्योगिक क्रांतीचा प्रारंभ कोणत्या उद्योगापासून झाला?
 ३)दुखीची जैविक एकता म्हणजे काय?
 ४)नगरवादाचा सिद्धांत कोणी मांडला?
 ५)औद्योगिक क्रांतीमुळे कोणत्या नव्या वर्गाचा उदय झाला?

- Q.2 A Explain Concept/tens/units/events (Any two)
 (word limitation minimum 60 for each answer)
 1)Urban Locality
 2) Explain the Scope of Urban Sociology.
 3)Write a note on 'medieval cities'
 4) Explain the metropolis and mental life.

10

- B Attempt answer in short (any two)
 (word limitation minimum 60 for each answer)
 1) Write a note on 'Metro Cities'.
 2)Explain the nature of urban Sociology
 3) Describe the Urban revolution.
 4) Explain the 'Concentric Zone theory'.

10

- प्रश्न २अ संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
 १)नागरी लोकवस्ती
 २)नागरी समाजशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
 ३)मध्ययुगीन शहरे यावर टीप लिहा.
 ४)महानगरे आणि मानसिक जीवन स्पष्ट करा.

थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

- १)महानगरे यावर टीप लिहा.
 २)नागरी समाजशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 ३)नागरी क्रांती विषद करा.
 ४)भूकटीबद्धीय सिद्धांत स्पष्ट करा.

- Q.3 Answer in detail (Any one)
 (word limitation minimum 200 for each answer)
 1)Elaborate the importance of Urban sociology
 2) Explain the Robert Louis writhes' 'Urbanism'.

20

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १)नागरी समाजशास्त्राचे महत्व विशद करा.
 २)रॉबर्ट लुईस वर्थचा 'नगरवाद' स्पष्ट करा.

SUBJECT CODE NO:- Z-1026
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2017
Sociology - XIII
Sociological Theories

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:50]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

- 1) ----- mentioned the concept of 'Reference group'.
- 2) Conflict is a ----- process.
- 3) Class and class conflict in industrial society written by -----.
- 4) Dahrendorf's concept of class and class conflict is related to -----.
- 5) Concept of 'Secondary group' is written by -----.

रिकाभ्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) 'संदर्भ समुह' ही संकल्पना ----- यांनी मांडली.
- २) संघर्ष ही एक ----- प्रक्रिया आहे.
- ३) औद्योगिक समाजातील वर्ग आणि वर्ग संघर्ष हा ग्रंथ ----- यांनी लिहीला.
- ४) डेहरेण्डोर्फ यांचा संघर्ष सिद्धांत ----- शी निगडित आहे.
- ५) दुय्यम गटाची संकल्पना ----- यांनी मांडली.

B) Answer in one sentence. (attempt all)

05

- 1) Who wrote the concept of secondary group?
- 2) Who is the founder of symbolic interaction?
- 3) Write the definition of reference group?
- 4) Who analyzed the realistic approach of conflict?
- 5) What is function?

प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) दुय्यम गटाची संकल्पना कोणी मांडली?
- २) प्रतिकात्मक आंतरक्रियावादाचे जनक कोण?
- ३) संदर्भ समुहाची व्याख्या लिहा.
- ४) संघर्षाचे वास्तववादी स्वरूपात विश्लेषण कोणी केले?
- ५) प्रकार्याची एक व्याख्या लिहा.

Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events. (any two)

- 1) Violence
- 2) Primary group
- 3) Reference group
- 4) Social action.

10

संकल्पना /संज्ञा/ घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) हिंसा
- २) प्राथमिक गट
- ३) संदर्भ समुह
- ४) सामाजिक क्रिया

B) Attempt in short. (any two)

- 1) What are the functions of self?
- 2) Write the function of social conflict?
- 3) What is functionalism?
- 4) What are the pre-requisites of social system?

10

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) 'स्व' ची कार्ये सांगा.
- २) सामाजिक संघर्षाची कार्ये विषद करा.
- ३) प्रकार्यवाद म्हणजे काय स्पष्ट करा.
- ४) सामाजिक व्यवस्थेची पुर्वावश्यकता लिहा.

Q.3 Write in detail. (any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) What is the conflict? Mention the theory of conflict proposed by Dahrendarf?
- 2) Mention the concept of primary group according to C. H. Colley.

20

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- १) संघर्ष म्हणजे काय? ते सांगून रॉल्फ डेहरेण्डार्फ यांचा संघर्ष सिद्धांत विषद करा.
- २) सी. एच. कुले यांची प्राथमिक गटाची संकल्पना सविस्तर विषद करा.

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1567
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - IX
Sociological Traditions

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black and blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams
- iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- v) All questions carry equal marks

- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा
- iii) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- iv) कोणतेही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1 Explain concept / terms / units event (any two)

10

- i) Industrial Revaluation
- ii) Capitalism
- iii) Social fact
- iv) Class struggle

संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा .(कोणतेही दोन)

- i) औद्योगिक क्रांती
- ii) भांडवलवाद
- iii) सामाजिक तथ्य
- iv) वर्ग संघर्ष

Q.2 Attempt in short (any two):

10

- i) Explain Spencer's theory of organism
- ii) State the recent trends in sociology theory
- iii) Explain the types of Authority
- iv) Explain Compt's Law of three stages

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

- i) स्पेन्सरचा सेंद्रिय सिद्धांत स्पष्ट करा
- ii) समाजशास्त्रीय सिद्धांतातील नवीन प्रवाह सांगा
- iii) अधिसत्तेचे प्रकार स्पष्ट करा
- iv) कॉम्प्टचा 'तीन अवस्थांचा नियम' स्पष्ट करा

Q.3 Write answer in detail (any one)

- i) Explain Durkheim's theory of suicide
- ii) Discuss on the protestant Ethics and spirit of capitalism

10

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

- i) दुर्खीम चा आत्महत्या सिद्धांत स्पष्ट करा
- ii) प्रोटेस्टंट आचारशास्त्र आणि भांडवल वादाची चेतना, तत्वे यावर चर्चा करा

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1660

FACULTY OF SOCIAL SCIENCE

B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017

Sociology - XI Social Problems in Contemporary India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- All questions are compulsory.
- Use black or blue pen only.
- Use pencil for diagrams.
- Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- All questions carry equal marks.

- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 Explain concept/ terms /units/events. (any two)

10

- White collar crime
- Displacement
- Rehabilitation
- Farmer suicide

संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- पांढरपेशीय गुन्हा
- विस्थापन
- पुनर्वसन
- शेतकरी आत्महत्या

Q.2 Write answer in brief. (any two)

10

- What is globalization?
- Write in brief about special economic zone.
- Give the measures for women's educational equality.
- Write in brief commercialization of agriculture.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- जागतिकीकरण म्हणजे काय?
- विशेष आर्थिक क्षेत्राविषयी थोडक्यात लिहा.
- स्त्रीयांच्या शैक्षणिक समानतेसाठी उपाय सांगा.
- शेतीच्या व्यापारीकरणाविषयी थोडक्यात लिहा.

Q.3 Write answer in detail. (any one)

10

- Elucidate the reasons of corruption in India.
- Write an essay on suicide.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- भारतातील भ्रष्टाचाराची कारणे विशद करा.
- आत्महत्या यावर निबंध लिहा.

OR

2017

SUBJECT CODE NO:- ZZ-1660
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2017
Sociology - XI
Social Psychology

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i. All questions are compulsory.
- ii. Use black or blue pen only.
- iii. Use pencil for diagrams.
- iv. Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- v. All questions carry equal marks.
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
५. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 Explain the concept/ terms /units/events. (any two)

10

1. Social identify
2. Attitude
3. Cognition
4. Psychological drives

संकल्पना/ संज्ञा /घटक /घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

१. सामाजिक ओळख
२. अभिवृत्ती
३. सामाजिक आकलन
४. मानसशास्त्रीय पैलू

Q.2 Write answers in brief. (any two)

10

1. Write the nature of social psychology.
2. Explain the importance of study of social psychology.
3. State the resolutions of social conflict.
4. What is collective behaviour?

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१. सामाजिक मानसशास्त्राचे स्वरूप लिहा.
२. सामाजिक मानसशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
३. सामाजिक संघर्षावरील उपाय सांगा.
४. सामुहिक वर्तन म्हणजे काय?

Q.3 Write answer in detail. (any one)

10

1. Explain the subject matter of social psychology.
2. Discuss on mass behaviour.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

१. सामाजिक मानसशास्त्राचा अभ्यास विषय स्पष्ट करा.
२. लोकवर्तनावर चर्चा करा.